

**ДИНАМІКА РЕЗУЛЬТАТІВ ВИСТУПУ ЗБІРНИХ КОМАНД
ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
З ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНИХ ВИДІВ СПОРТУ В ПРОГРАМІ СПАРТАКІАДИ
ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОГО ТОВАРИСТВА «ДИНАМО»
УПРОДОВЖ 2008–2012 рр.**

Андрій КОВАЛЬЧУК, Юрій БАРАН

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Анотація. Характеристика оперативно-рятувальної діяльності особового складу управління та підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСУНС), аналіз стану спортивно-масової роботи у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності (ЛДУ БЖД) та динаміки результатів виступів збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту. Підвищення ефективності навчально-тренувального процесу та підготовки збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту до планових змагань. Готовність до виконання оперативно-рятувальних завдань і виконання алгоритму дій в екстремальних ситуаціях.

Ключові слова: професійно-прикладні види спорту, аналіз стану спортивно-масової роботи, ефективність навчально-тренувального процесу.

**ДИНАМИКА РЕЗУЛЬТАТОВ
ВЫСТУПЛЕНИЯ СБОРНОЙ КОМАНДЫ
ЛЬВОВСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
УНИВЕРСИТЕТА БЕЗОПАСНОСТИ
ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ
ПО ПРОФЕССИОНАЛЬНО-
ПРИКЛАДНЫМ ВИДАМ СПОРТА
В ПРОГРАММАХ СПАРТАКИАДЫ
ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТНОЙ
ОРГАНИЗАЦИИ ФИЗКУЛЬТУРНО-
СПОРТИВНОГО ОБЩЕСТВА «ДИНАМО»
В ТЕЧЕНИЕ 2008–2012 ГГ.**

Андрей КОВАЛЬЧУК, Юрий БАРАН

*Львовский государственный университет
безопасности жизнедеятельности*

Аннотация. Характеристика оперативно-спасательной деятельности личного состава управления и подразделений Государственной службы Украины по чрезвычайным ситуациям (ДСУНС), анализ спортивно-массовой работы во Львовском государственном университете безопасности жизнедеятельности (ЛГУ БЖД) и динамики результатов выступлений сборных команд ЛГУ БЖД по профессионально-прикладным видам спорта. Повышение эффективности учебно-тренировочного процесса и подготовки сборных команд ЛГУ БЖД по профессионально-прикладным видам спорта в плановых соревнованиях. Готовность к выполнению оперативно-спасательных задач и выполнения алгоритма действий в экстремальных ситуациях.

Ключевые слова: профессионально-прикладные виды спорта, анализ спортивно-массовой работы, эффективность учебно-тренировочного процесса.

**DYNAMICS PERFORMANCE RESULTS
OF NATIONAL TEAMS
FROM LVIV STATE UNIVERSITY
OF LIFE SAFETY AND VITAL ACTIVITY
WITH PROFESSIONALLY-APPLIED
SPORTS IN THE PROGRAM
SPARTAKIADA LVIV REGIONAL
ORGANIZATION
OF SPORTS UNION "DYNAMO"
DURING 2008–2012**

Andriy KOVALCHUK, Yuriy BARAN

Lviv State University of Life Safety

Abstract. The characteristics of emergency rescue personnel management and departments of the State service Ukraine of emergencies analysis of mass sports work in Lviv state university of life safety and vital activity and their dynamics of speeches teams with professionally-applied sports. Improving the efficiency of the training process and training teams with professionally-applied sports to scheduled events. Reading to perform operations and rescue missions and the algorithm actions in extreme situations.

Keywords: professional-sports applications, analysis of mass sports, effectiveness of the training process.

Актуальність. Спеціально-прикладний напрям у використанні засобів фізичного виховання для найшвидшого освоєння професійних навичок, підвищення продуктивності праці,

активного відпочинку та профілактики професійних захворювань виник ще у двадцятих роках ХХ століття.

На сьогодні прикладна спрямованість фізичного виховання реалізується не тільки через нормативи й вимоги загальної фізичної підготовки, але й через спеціальну фізичну підготовку професійної діяльності. У зв'язку з цим, використання засобів фізичної культури та спорту для підготовки до оперативно-рятувальної діяльності в підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСУНС) вимагає певного профілювання фізичного виховання з урахуванням особливостей обраної професії [1, 2].

Професійна спрямованість вищої освіти зумовлює необхідність у процесі формування особистості майбутнього фахівця особливу увагу звертати на розвиток його професійних якостей, на професійне виховання. При цьому повинна бути сформована система навчально-виховної діяльності курсанта, студента, яка яскраво забарвлена професійно-прикладною специфікою, що значною мірою визначає ефективність його майбутньої фахової діяльності [1, 2].

Оперативно-рятувальна діяльність особового складу управління та підрозділів ДСУНС характеризується високим фізичним навантаженням і психічним напруженням. Вона передбачає постійне підвищення рівня фізичної підготовленості працівника, готового до виконання пошуково-рятувальних завдань [1, 2, 3].

Професійно-прикладні види спорту є одними з основних видів підвищення рівня фізичної та психічної підготовленості працівників підрозділів ДСУНС, їх готовності до виконання оперативно-рятувальних завдань і виконання алгоритму дій в екстремальних ситуаціях. Вони є невід'ємною частиною навчання та виховання особового складу підрозділів ДСУНС.

Тому виникає необхідність в аналізі стану та динаміки виступів збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту в Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності (ЛДУ БЖД) упродовж 2008–2012 рр. для аналізу оцінювання стану спортивно-масової роботи та її корекції в подальшій роботі, подання пропозицій щодо підвищення ефективності виступів збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту на змаганнях різних рівнів [4, 5].

Мета: провести аналіз результатів виступу збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту в програмі Спартакіади Львівської обласної організації (ЛОО) фізкультурно-спортивного товариства (ФСТ) «Динамо» упродовж 2008–2012 рр. для підвищення ефективності роботи в секціях із професійно-прикладних видів спорту.

Завдання дослідження:

1. Провести аналіз результатів виступів збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту в програмі Спартакіади ЛОО ФСТ «Динамо» упродовж 2008–2012 рр.
2. Визначити шляхи розвитку професійно-прикладних видів спорту в ЛДУ БЖД та підвищення якості виступу збірних команд із професійно-прикладних видів спорту на змаганнях різного рівня.

Методи дослідження:

1. Теоретичний аналіз і узагальнення.
2. Методи математично-статистичного аналізу.

Результати. Згідно з аналізом протокольних результатів виступу збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту (9 видів спорту, курсанти, студенти, офіцери до 30 років I медико-вікової групи (МВГ) та 4 види спорту, офіцери групи «здоров'я» понад 30 років II, III, IV медико-вікові групи (МВГ)), у програмі Спартакіади ЛОО ФСТ «Динамо» упродовж 2008–2012 рр. виокремлено види спорту з позитивною динамікою виступу серед перемінного складу I МВГ (особи до 30 років):

- загальна фізична підготовка: середнє значення здобутих місць становить $\bar{x} = 1,6$ при коефіцієнті варіації $V = 55,9\%$;
- гирьовий спорт: середнє значення здобутих місць дорівнює $\bar{x} = 1,6$ при коефіцієнті варіації $V = 55,9\%$;
- офіцерське триборство: середнє значення здобутих місць становить $\bar{x} = 3,4$ при коефіцієнті варіації $V = 16,11\%$.

Виступ зі стабільно високими результатами:

- легка атлетика: середнє значення здобутих місць дорівнює $\bar{x} = 1,0$ при коефіцієнті варіації $V = 0\%$;
- самбо: середнє значення здобутих місць становить $\bar{x} = 2,2$ при коефіцієнті варіації $V = 20,3\%$;
- легкоатлетичний крос: середнє значення здобутих місць відповідає $\bar{x} = 1,6$ при коефіцієнті варіації $V = 34,23\%$.

Виступ із негативною динамікою:

- стрільба з бойової зброї: середнє значення здобутих місць становить $\bar{x} = 3,8$ при коефіцієнті варіації $V = 22,02\%$;
- міні-футбол: середнє значення здобутих місць дорівнює $\bar{x} = 2,8$ при коефіцієнті варіації $V = 39,12\%$;
- подолання суги з перешкодами: середнє значення здобутих місць відповідає $\bar{x} = 2,2$ при коефіцієнті варіації $V = 81,31\%$ серед перемінного складу (рис. 1, табл. 1).

Аналізуючи підсумкові результати виступів збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту серед перемінного складу I МВГ, зазначимо стабільність середньостатистичного результату $\bar{x} = 2,2$ при коефіцієнті варіації $V = 20,33\%$.

Провівши аналіз результатів виступу постійного складу II, III, IV МВГ, зазначимо на певні тенденції у виступах збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту у даній категорії спортсменів.

Виокремлено види спорту з позитивною динамікою:

- легкоатлетичний крос: середнє значення здобутих місць становить $\bar{x} = 6,0$ при коефіцієнті варіації $V = 68,72\%$;

Види спорту зі стабільно високими результатами:

- плавання: середнє значення здобутих місць дорівнює $\bar{x} = 5,0$ при коефіцієнті варіації $V = 89,44\%$;
- загально-фізична підготовка: середнє значення здобутих місць становить $\bar{x} = 4,40$ при коефіцієнті варіації $V = 110,88\%$.

Види спорту з негативною динамікою результатів:

- подолання смуги перешкод: середнє значення здобутих місць становить $\bar{x} = 6,0$ при коефіцієнті варіації $V = 51,37\%$ серед постійного складу (див. рис. 1, табл. 1).

Аналізуючи підсумкові результати виступів збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту серед постійного складу II, III, IV медико-вікових груп (особи понад 30 років), зазначимо негативну динаміку результату виступів, де середнє значення здобутих місць становить $\bar{x} = 4,6$ при коефіцієнті варіації $V = 58,74\%$.

Проаналізувавши результати виступів збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту, зазначимо, що виокремлено види спорту з високими стабільними виступами, позитивною та негативною динамікою у програмі Спартакіади ЛОО ФСТ «Динамо» упродовж 2008–2012 рр.

Отже, підсумовуючи наведену вище інформацію на нашу думку слід внести певну корекцію у навчально-тренувальний процес професійно-прикладних видів спорту, у яких є низький рівень та прослідковується негативна динаміка виступу на змаганнях, а саме:

- забезпечити використання навчально-тренувальних баз спортивних товариств та організацій для якісного проведення навчально-тренувальних зборів і підвищення спортивної майстерності членів збірних команд із професійно-прикладних видів спорту;
- систематично проводити професійний відбір серед перемінного та постійного складу у збірні команди для забезпечення високого результату на змаганнях;
- проводити профорієнтаційну роботу серед школярів старших класів навчання ЗОШ м. Львова, областей України, які мають високі спортивні звання та розряди;
- залучати штатних психологів університету до навчально-тренувального процесу підготовки членів збірних команд із професійно-прикладних видів спорту ЛДУ БЖД.

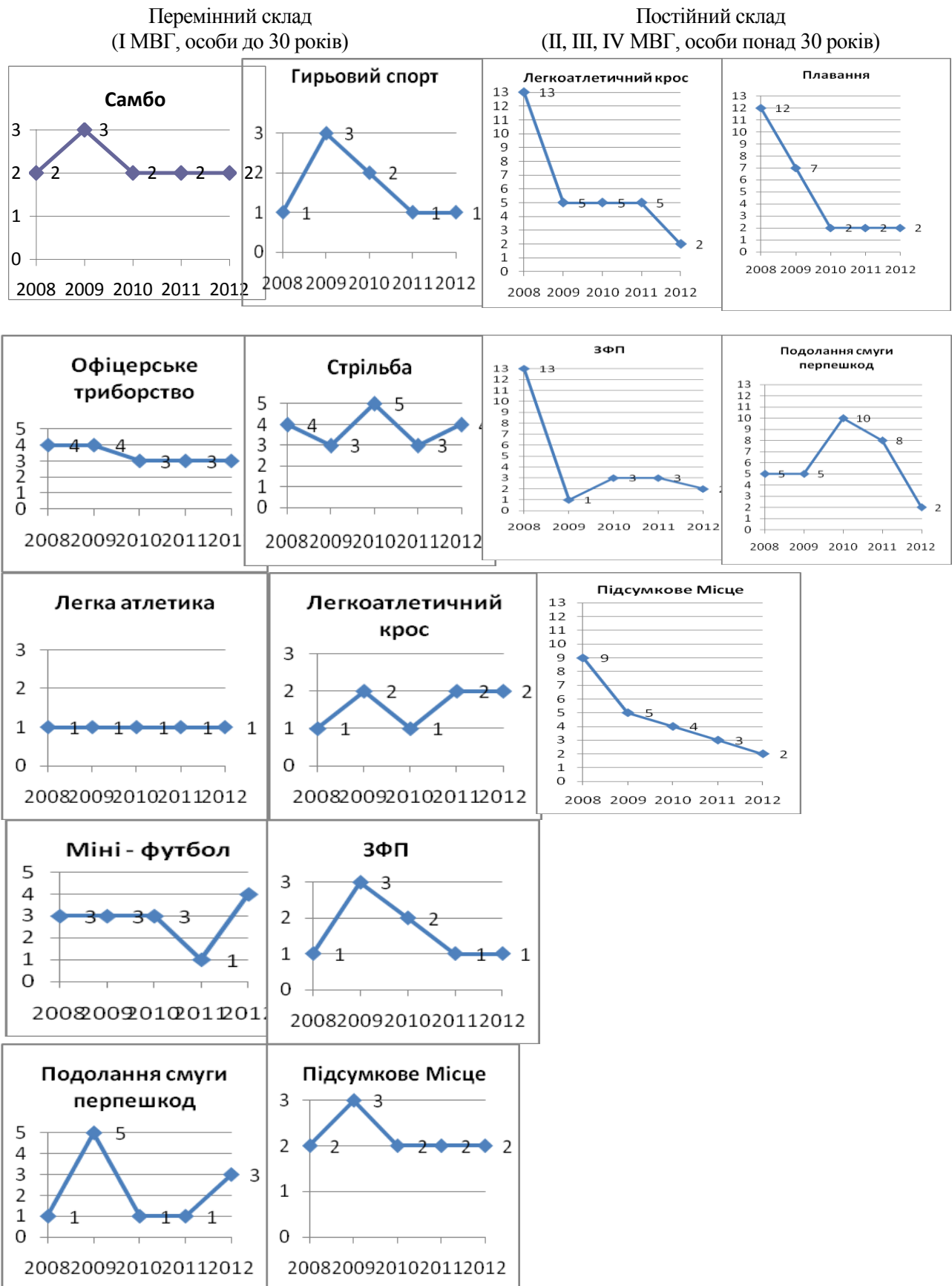

Рис. 1. Динаміка результатів виступу збірних команд ЛДУ БЖД з професійно-прикладних видів спорту в програмі Спартакіади ЛОО ФСТ «Динамо» упродовж 2008–2012 рр.

Таблиця 1

**Порівняльний аналіз результатів виступу збірних команд ЛДУ БЖД
з професійно-прикладних видів спорту
в програмі Спартакіади ЛОО ФСТ «Динамо» упродовж 2008-2012 рр.**

Рік Характеристики	I медико-вікова група (особи до 30 років)								II, III, IV, V, VI медико-вікові групи здоров'я (особи понад 30 років)						
	Самбо	Гирьовий спорт	Легка атлетика	Легкоатлетичний крос	Офіцерське триборство	Стрільба	Міні - футбол	ЗФП	Подолання смуги перешкод	Підсумкове місце	Легкоатлетичний крос	Плавання	ЗФП	Подолання смуги перешкод	Підсумкове місце
Місяця															
2012	2	1	1	2	3	4	4	1	3	2	2	2	2	2	2
2011	2	1	1	2	3	3	1	1	1	2	5	2	3	8	3
2010	2	2	1	1	3	5	3	2	1	2	5	2	3	10	4
2009	3	3	1	2	4	3	3	3	5	3	5	7	1	5	5
2008	2	1	1	1	4	4	3	1	1	2	13	12	13	5	9
$\bar{x}$	2,20	1,60	1,00	1,60	3,40	3,80	2,80	1,60	2,20	2,20	6,00	5,00	4,40	6,00	4,60
Vmin	2,00	1,00	1,00	1,00	3,00	3,00	1,00	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	1,00	2,00	2,00
Vmax	3,00	3,00	1,00	2,00	4,00	5,00	4,00	3,00	5,00	3,00	13,00	12,00	13,00	10,00	9,00
σ	0,45	0,89	0,00	0,55	0,55	0,84	1,10	0,89	1,79	0,45	4,12	4,47	4,88	3,08	2,70
V %	20,33	55,90	0,00	34,23	16,11	22,02	39,12	55,90	81,31	20,33	68,72	89,44	110,88	51,37	58,74
m	0,09	0,18	0,00	0,11	0,11	0,16	0,21	0,18	0,35	0,09	0,81	0,88	0,96	0,60	0,53

Висновки.

1. Провівши аналіз результатів виступу збірних команд з професійно-прикладних видів спорту ЛДУ БЖД упродовж 2008–2012 рр. у програмі Спартакіади ЛОО ФСТ «Динамо» серед перемінного складу (особи до 30 років) визначено види спорту, які мають високий результат виступу: легка атлетика – середнє значення здобутих місць становить $\bar{x} = 1,0$ при коефіцієнті варіації $V = 0\%$; легкоатлетичний крос – середнє значення здобутих місць дорівнює $\bar{x} = 1,6$ при коефіцієнті варіації $V = 34,23\%$; загальна фізична підготовка – середнє значення здобутих місць відповідає $\bar{x} = 1,6$ при коефіцієнті варіації $V = 55,9\%$; гирьовий спорт – середнє значення здобутих місць становить $\bar{x} = 1,6$ при коефіцієнті варіації $V = 55,9\%$, види спорту з низьким рівнем виступу: стрільба – середнє значення здобутих місць дорівнює $\bar{x} = 3,8$ при коефіцієнті варіації $V = 22,02\%$; офіцерське триборство – середнє значення здобутих місць відповідає $\bar{x} = 3,4$ при коефіцієнті варіації $V = 16,11\%$, та серед постійного складу (особи понад 30 років) визначено низький результат виступів.

2. Для підвищення ефективності спортивно-масової роботи в університеті слід увести окрему статтю на розвиток фізичного виховання та спорту в кошторис ДСУНС, упровадження у штатний розподіл вищих навчальних закладів ДСУНС таких посад: спортсменів, тренерів та інструкторів із фізичного виховання.

3. Підвищення ефективності навчально-тренувального процесу постійного складу (особи понад 30 років) ЛДУ БЖД у системі службової підготовки та їх залучення до навчально-тренувальних занять з професійно-прикладних видів спорту.

4. Фінансування фізичного виховання та спорту в системі ДСУНС шляхом закладення коштів окремою статтею в кошторис ДСУНС для належного функціонування й розвитку фізичного виховання та спорту в підрозділах і вищих навчальних закладах ДСУНС.

Список літератури

1. Про затвердження Настанови з фізичної підготовки в МНС України : наказ МНС України № 10 від 05.08.2004 р. – К., 2004 – 22 с.
2. *Антошків Ю. М.* Професійно-прикладна фізична підготовка курсантів вищих навчальних закладів МНС України : навч.-метод. посіб. / Антошків Ю. М., Ковальчук А. М. – Л. : ЛДУ БЖД, 2008. – 74 с.
3. Фізичне виховання курсантів навчальних закладів МНС України упродовж дня : навч.-метод. посіб. / Ратушний Р.Т., Кошеленко В. В., Ковальчук А. М., Антошків Ю. М. – Л. : ЛДУБЖД, 2011. - 140 с.
4. *Ковальчук А. М.* Аналіз виступу призерів Олімпійських ігор із сучасного п'ятиборства упродовж олімпійського циклу / Ковальчук А. М., Сорохан Ю. Р., Ткачек В. В. // Наук.-метод. журнал. – 2007. – №9 (35). – С. 13-16.
5. *Ратушний Р. Т.* Анализ изменения уровня физической подготовленности аттестованного состава Львовского государственного университета безопасности жизнедеятельности на протяжении 2010/2011 учебного года. / Р. Т. Ратушный, В. В. Кошеленко, А. М. Ковальчук // Чрезвычайные ситуации: Теория, практика, инновации : материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Г. : ГГТУ им. П.О. Сухого, 2012. – С. 125-127.

Стаття надійшла до редколегії 29.03.2013